

80 jaar VVG 20^e Lustrum 19 september 2015.

1. Welkom en gefeliciteerd met uw 80e verjaardag Vrienden van het Gooi. Want u de leden vormen de Vereniging, dus de jarige.

Eer voor mij als voorzitter om deze gelukwens uit te mogen spreken. Die eer is niet aan al mijn voorgangers ten deel gevallen in hun periode. Voel mij dus bevoorrecht.

Het vervult mij van trots dat de belangstelling voor dit 20^e lustrum zo groot bleek. Onze voorbereidingscommissie uit bestuur, bestaande uit Hans Metz onze vice-voorzitter, Hans Hoes en Henk van Steennis - die helaas niet aanwezig kan zijn vanwege zijn vakantie bij zijn kinderen in Canada - gingen uit van zo'n 80 deelnemers. Dat was te pessimistisch. De intekening bleek die verwachtingen verre te overtreffen en we moesten zelfs leden teleurstellen en op de wachtlijst zetten. Gelukkig kon de Lustrumcommissie inventief ruimte creëren in het programma door 2 keer de lezing te organiseren.. We zijn heel blij met de grote belangstelling voor dit Lustrum dat als Thema de Zanderijen heeft. Een onderwerp dat leeft. Ik wens u veel plezier vandaag en tot vanmiddag bij de borrel.

2. Onze VVG is opgericht op 9 juli 1935 (beetje verlate verjaardag maar ja in de vakantie komt er bijna niemand op je feestje dus dan maar iets later)

Overigens heet wij toen nog geen VVG maar Vrienden van het Gooireservaat. (We hadden copyright op die naam moeten vastleggen hebben we dit jaar geleerd).

VvGR is ontstaan vanuit het GNR dat op 11-11-1932 is opgericht. De rentmeester van GNR uit die dagen ing. W Burdet, was een van de initiatiefnemers. Doel destijds was het ondersteunen van GNR door kennisoverdracht, educatie op het gebied van natuur en natuurbescherming en bekendheid geven aan GNR en haar terreinen. Dat deden onze voorgangers oa door de aankoop van een schaapskudde en de bouw van een schaapskooi op de Westerheide (van de Larense architect Hamdorf). Ook zorgen zij voor fondsenwerving om daarmee aankopen door GNR mogelijk te maken alsmede de inrichting van terreinen bijv. door schenken van bomen voor bosherstel. Na de oorlog ontwikkelt VvGR zich meer en meer in de richting van een belangenvereniging die opkomt voor de

Gooise natuur , het Gooise landschap en het Gooise erfgoed. In februari 1959 wordt de naam veranderd naar de huidige VVG. We zijn dus als vereniging geëvolueerd naar een andere rol nl die van bewaker van de Gooise natuur en zonodig actievoeren. Die meer activistische opstelling past niet goed bij een natuurbeschermingsorganisatie als GNR. (Dat heeft Natuurmonumenten mogen ervaren bij hun acties rond IJburg in Amsterdam). Die rollen moet je dus scheiden. In dat opzicht zijn VVG en GNR niet alleen nauw met elkaar verbonden maar opereren ze complementair aan elkaar. Dat was zo , dat is zo en dat moet ook zo blijven.

3. In 80 jaar is er veel gebeurd in het Gooi waarbij de Vrienden betrokken waren, vooral natuurlijk na de 2de WO toen onze leefwereld in hoog tempo is veranderd. Die veranderingen gingen natuurlijk ook niet voorbij aan het Gooi. Dat was en is geen maatschappelijk reservaat in NL.

De bevolkingsgroei ging ook niet aan ons voorbij via stads-en dorpsuitbreidingen. In het oog springend waren de bebouwing van de meentgronden: nieuwe woonwijken zoals H'sumse Meent bij Bussum en de Oostermeent in Huizen (Huizen was groeikern in de jaren 70 wat tot een geheel ander Huizen heeft geleid) . Van recentere datum is de Blaricummeent.

Als je de kaart van het Gooi uit de jaren 60 naast de huidige kaart legt zie je hoe sterk die verstedelijking is geweest; de Gooise dorpen liggen nu grotendeels aan elkaar geplakt. Een "illusie landschap" zoals oud-CdK Roel de Wit het ooit heeft genoemd. De beleving is dat het zo groen is ondanks die verstedelijking.

Een andere vorm van grootschalige verstedelijking was de aanleg en uitbreiding van het Hilversumse Mediapark.

De onstuimige groei van de mobiliteit heeft mede door haar ligging grote impact gehad op het Gooi. De verbreding en later de omlegging van de A1, en de aanleg van de A27 de verbinding tussen Almere en Utrecht . grote nationale verkeersaders dwars en langs door het Gooi. De A6 en A9 en de verbindingen tussen die wegen. Kortom het Gooi is compleet doorsneden door de wegeninfrastructuur zowel nationaal als provinciaal. Tegen een aantal van die plannen heeft VVG zich met succes verzet: de weg door het Bikbergerbos, verbreding van de weg Baarn-Hilversum, de geplande wegen over de

Bussummer- en Westerheide en niet zolang geleden de aansluiting A6 en A9 onder de Naardermeer.

Een belangrijk gevolg van die verstedelijking en de groei van de weginfrastructuur was de versnippering van de Gooise natuur. Belangrijke natuurgebieden raakten geïsoleerd. Sinds begin jaren 90 is er voor het herstel van die natuurverbindingen veel aandacht gekomen. Inmiddels is het herstel daarvan aardig op gang gekomen: het ecoduct Crailo, (grootste ter wereld), de ecoducten over de A1 bij Tergooi, de A27 maar ook over de N236 bij Ankeveen tussen de Naardemeer en de Ankeveense Plassen. Ook op die meentgronden een grote metamorfose: van weide naar moerasgebied. Natuurontwikkeling en niet alleen natuurbehoud. Ook voor VVG een mooie en nieuwe opgave.

Een andere ontwikkeling die weer ruimte voor de natuur bood en biedt is het verdwijnen van de agrarische bedrijvigheid uit het Gooi; een stille maar wel opmerkelijke ontwikkeling.

Kortom het is vooral in de ruimtelijke ordening waarbinnen VVG zich beweegt en van zich doet spreken.

4. Een ander belangrijk thema dat de afgelopen maanden veel aandacht en inzet heeft gevraagd is de toekomst van onze tweelingorganisatie GNR. Een onderwerp dat de leden van VVG zeer na aan het hart ligt. Afgelopen woensdag in de derde ALV in 1 jaar – een nieuw fenomeen – is het ledenstandpunt bepaald. Ik ga dat hier vandaag niet overdoen maar duidelijk is dat dit onderwerp voorlopig nog niet van de agenda is. VVG is benieuwd of de Gooise raden zich als vertegenwoordigers van de bevolking zullen opstellen en hun verantwoordelijkheid nemen. Voor de kerst – dit jaar – hopen we het te weten.
5. De educatieve taak de VVG van oudsher ook heeft wordt op dit moment met verve ingevuld door onze onvolprezen Gooise Natuurwacht: Ewain Klomp met zijn vrijwilligers. Al in een reeks van jaren zijn deze mensen in weer en wind actief om de grote waarden van de Gooise natuur en het erfgoed te verspreiden. De wandelingen trekken jaarlijks veel deelnemers, steeds meer lijkt het. Graag een groot applaus voor Edwin en zijn mensen!

6. Dat educatie een belangrijke taak is en blijft wordt onderstreept door het feit dat in de afgelopen jaren de VVG een tweetal legaten verkregen heeft, één van mevrouw Sluiters, al een paar jaar geleden en één van Wim Binnendijk, vorig jaar.

Wim was als heel lang lid van onze vereniging en heeft gemeend zijn hele vermogen aan de VVG te moeten nalaten. Wim had daar ook ideeën mee. Ik wil dat nu tijdens dit lustrum niet ongenoemd laten.

Wim wilde dat de VVG de middelen uit zijn legaat zal inzetten voor het bewust maken van de jeugd van de natuur in het Gooi en de jeugd zal betrekken bij de vereniging.

Op dit moment heeft de VVG een verouderend ledenbestand. De wens Van Wim is een zeer terechte wens. Ik kom daar nog op terug.

Wij, het bestuur van de VVG, zijn doende om aan deze wens vorm te geven.

Wij willen dat doen op een manier die past bij deze tijd en daarmee de vereniging een nieuwe impuls geven. Wij zullen daar in het voorjaar tijdens de ALV op terugkomen.

7. Wij hebben ons 20e lustrum gewijd aan de zandafgravingen in het Gooi. U hebt vandaag kunnen horen en ervaren hoe grote delen van het Gooi hun huidige vorm hebben gekregen door het afgraven van onze gronden om elders nieuwe dingen te kunnen bouwen. Destijds dus grote ingrepen in het Gooise landschap en nu gewaardeerd; een landschappelijke realiteit ,die aan het Gooi en extra dimensie geeft. Tegelijkertijd laten ze zien dat onze omgeving nooit hetzelfde blijft. Er zijn altijd initiatieven die aan ons landschap willen komen. Sommige ongewenst en andere weer interessant, omdat ze kansen bieden voor nieuwe natuurlijke ontwikkelingen. Want ook dat is een trend.

8. Dat brengt mij bij de toekomst. We zijn dan wel 80 maar we hebben als VVG nog wel degelijk een toekomst. Onze rol is nog lang niet uitgespeeld.

Wat zijn onze uitdagingen de komende jaren?

- Ledenbestand vergrijsst. Jonge leden nodig. VVG zet daar ook op in. Onze PR moet eigentijdser. Wim Binnendijk zag dat ook al. Heeft u ook

onze oproep gezien voor PR-bestuurder? Er moeten toch mensen met veel kennis op dit vlak onder u zijn?

- Leden of aantoonbare sympathisanten hebben we ook nodig om met gezag en gewicht onze standpunten in te brengen bij onze Gooise gemeenten.
- VVG draait volledig op vrijwilligers; dat betekent prioriteren. Niet achter alles aan lopen. Zie bijv. Kwestie Bollelaan. We hebben de hulp van nog meer leden nodig.
- Willen we een gesprekspartner blijven voor de Gooise bestuurders dan moeten we niet alleen “tegen” zijn en actie voeren. Via het informele circuit en gebaseerd op kennis van zaken moeten we onze standpunten uitdragen. Bestuurlijke contacten en overtuigen op basis van kennis. Werken aan gezag. Rechtszaken als laatste redmiddel. Kunnen we niet betalen en bemensen. Gaat niet om gelijk hebben maar het ook krijgen. Effectiviteit dus. VVG midden in Gooise samenleving als een geloofwaardige partner. We komen steeds dezelfde partijen tegen dus oorlog voeren gaat ons niet helpen. Geloofwaardigheid.
- Onze statuten zijn verouderd; de kwestie GNR-PWN heeft ook aangetoond dat onze huisregels uitgebreid moeten worden en aansluiten bij de behoeftes van de leden
- Gaat bij natuur niet alleen meer om behoud maar ook om offensief beleid: natuurontwikkeling. Botst met andere belangen: zie Anna's Hoeve. WoAH –discussie koste ons leden uit de omgeving. Moeten we ons van bewust zijn.
- Wegvallen NB-wetbescherming; de eerste en belangrijkste beschermingswal tegen dichtbouwen van het Gooi de afgelopen jaren; 9 NB-wet gebieden in het Gooi was uniek in NL; worden we worden nu afhankelijk van de Gooise politiek. Vergt veel meer alertheid en “strijd”. Moeten we op voorbereid zijn, zeker in deze tijd van het primaat van economisch denken.
- In het verlengde daarvan: overheid treedt steeds meer terug; ontwikkeling van gelijkberechtiging van particulieren en TBO's als GNR. Particulieren hebben geheel andere belangen. Ook dat vraagt alertheid.

- Duurzaamheid en natuur en landschap: windmolens. Hoe gaan we hiermee om; spagaat.
Idem de schootsvelden in Naarden; zie discussie over Vissersgronden in Naarden.
- Nog specifieker: pro-actief inspelen op voorziebare ontwikkelingen: bijv de kwekerijen die stopen in het Limietengebied; wat willen we daarmee en hoe bereiken we dat.

Kortom de toekomst ligt open met nieuwe uitdagingen voor VVG en zijn leden.

Nogmaals gefeliciteerd en wij blijven opgaan voor het mooie Gooi onze gezamenlijke leefomgeving.

Tot in 2020.